

De terugtrekkende overheid in de jaren tachtig en de strijd tegen AIDS

29.9.2026 - | Radboud Universiteit

Dinsdag 22 september sprak Bram Mellink van de Universiteit van Amsterdam voor RICH-onderzoeksgroep The Eighties over het Nederlandse overheidsbeleid in de jaren tachtig en negentig ten aanzien van aids. Hij stelde het heersende zelfbeeld van de Nederlandse aanpak van AIDS aan de kaak.

Mellink liet zien dat in de bestaande historiografie betoogd wordt dat het Nederlandse beleid ten aanzien van AIDS buitengewoon succesvol is geweest, vooral waar het gaat om het tegengaan van stigmatisering van homoseksuelen mannen. Mellink betwistte dat beeld: volgens hem ontstond het beleid bij uitblijven van overheidsingrijpen vooral van onderop, vanuit de homobeweging en door hemofiliepatiënten, en is deze later geclaimd door de overheid. Zo droeg de homobeweging onbedoeld bij aan het legitimeren van het narratief van de terugtrekkende overheid, dat de kabinetten-Lubbers propageerden.

In een levendige discussie rees vervolgens de vraag hoe non-interventionistisch het Nederlandse AIDS-beleid daadwerkelijk was. Ook werd ingegaan op de langere geschiedenis van de homobeweging in Nederland, die vanuit een lange geschiedenis van stigmatiserend en paternalistisch beleid weinig geneigd was tot nauwe samenwerking met de overheid.

De presentatie was gebaseerd op voorlopige resultaten van een nieuw onderzoeksproject naar de geschiedenis van hiv en aids in Nederland dat Mellink met collega's aan de Universiteit van Amsterdam uitvoert.

<https://www.ru.nl/over-ons/nieuws/de-terugtrekkende-overheid-in-de-jaren-tachtig-en-de-strijd-tegen-aids>